

## ODGOVORNOST KRCATELJA ZA ŠTETU NA TERETU I BRODU ZBOG NEPRIJAVLJENOG I OPASNOG TERETA

COURT OF APPEAL

Presuda od 3. ožujka 2000.

Northern Shipping Co.

v.

Deutsche Seereederei G.m.b.H. and others

(Brod "Kapitan Sakharov")

Vijeće: Lord Justice Auld, Lord Justice Brooke, Lord Justice Hale

*Prijevoznik nije odgovoran za štetu koja je nastala zbog ukrcaja neprijavljenog i opasnog tereta. Ako je prijevoznik upotrijebio dužnu pažnju pri skladištenju takvog tereta i pritom razborito postupao, za nastalu štetu je odgovoran krcatelj.*

Tvrtka DSR (prvotuženi i drugotuženi) i tvrtka CYL (trećetuženi) zajednički su vodili posao prekooceanskog prijevoza kontejnera.

Brod "Kapitan Sakharov" tvrtke NSC (tužitelji) je služio kao brod dostavljač koji je preuzimao teret u luci Khor Fakkan, na ulazu u Arapski zaljev, i otpremao ih u ostale luke zaljeva. Većinu tog tereta su činili kontejneri tvrtki DSR i CYL.

Dana 4. srpnja 1993. godine na palubi je eksplodirao kontejner koji je sadržavao opasan teret i izazvao požar na brodu. Vatra se proširila i brod je potonuo. Dva pomorca su izgubila živote.

Tužitelji (NSC) su zahtijevali naknadu štete od obiju tvrtki za svoj gubitak kao i za naknade koje su protiv tužitelja istakli zastupnici poginulih pomoraca, zatim krcatelji za gubitak tereta i kontejnera i iranske vlasti zbog onečišćenja.

Tuženici su pobijali zahtjev tužitelja i istakli protuzahjev za svoj gubitak kao i za naknadu koju su od njih tražili ostali vlasnici tereta.

Tužitelji su tvrdili da je inicijalna eksplozija koja je prouzročila požar nastala na palubi u kontejneru tvrtke DSR koji je sadržavao neprijavljeni i opasni teret, najvjerojatnije nepouzdana kemijske tvari.

DSR su naveli da je inicijalna eksplozija nastala izgaranjem pare koja je procurila iz jednoga ili više CYL-ovih kontejnera cisterni, složenih u

krmenom dijelu brodskog skladišta broj 3, koji su sadržavali visoko upaljivu tekućinu pod imenom "isopentan".

CYL su istakli da se inicijalna eksplozija pojavila u kontejneru tvrtke DSR koji je sadržavao "kalcij hipoklorid", također eksplozivnu tvar, i koji je bio složen u brodskom otvoru broj 3 na palubi broda.

Sudac prvostupanjskog suda Clark je u svojoj odluci zaključio da je inicijalna eksplozija nastala u DSR-ovom kontejneru s neprijavljenim i opasnim teretom uskladištenim u brodski otvor 3. Skladištenje tog tereta je prouzročilo neosposobljenost broda, ali ne zbog manjka dužne pažnje brodarkara, nego su eksplozija i požar koji je nastao uslijed eksplozije oštetili dio tereta i dio broda pa je iz tog razloga brod potonuo. Međutim, to ne bi prouzročilo ostale gubitke da tužitelji nisu slagali CYL-ove kontejnere s isopentanom u potpalublju. To je doprinjelo širenju vatre i eksploziji dizelskih cisterni i gubitku broda i većine tereta.

Sud je usvojio tužiteljev zahtjev protiv DSR-a za gubitak zbog inicijalne eksplozije.

Nadalje, tužiteljev zahtjev protiv DSR-a za naknadu štete trećim osobama je odbijen.

Tužiteljev zahtjev protiv CYL-a je u potpunosti odbijen.

DSR-ov protuzahtjev protiv tužitelja je odbijen.

CYL-ov protuzahtjev protiv tužitelja za gubitak je odbijen.

CYL-ov zahtjev za naknadu štete za gubitak tereta prouzročene isopentanom je usvojen.

Na odluku suda su se žalili i tužitelji i tuženici pa je spor dospio pred Žalbeni sud.

Suci Žalbenog suda su odbili žalbu tužitelja na odluku prvostupanjskog suda da tužitelj nije upotrijebio dužnu pažnju pri skladištenju isopentana.

DSR-ova žalba protiv odluke da je eksplozija nastala u njegovom kontejneru je odbijena.

CYL-ova žalba protiv odluke da je tužitelj upotrijebio dužnu pažnju pri slaganju DSR-ovog neprijavljenog i opasnog tereta je odbijena.

(Lloyd's Law Reports, Part 5 (2000) Vol. 2, p.255)

**Dino Pinjo, znanstveni novak**  
*Jadranski zavod HAZU*